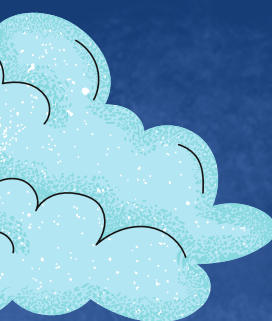
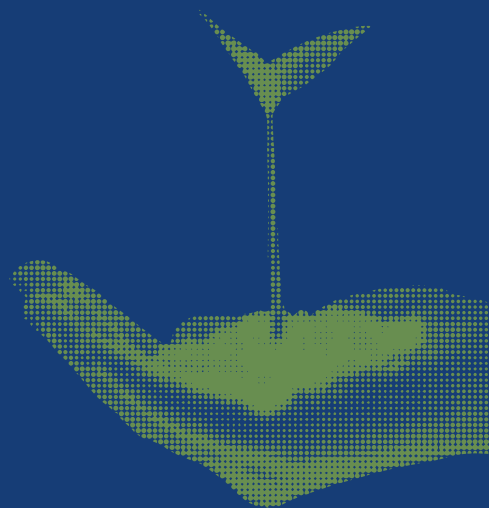

ZELENE AKTIVNOSTI UNIVERZITETA CRNE GORE

Prof. dr Sanja Peković,
Prorektorica za internacionalizaciju

SADRŽAJ

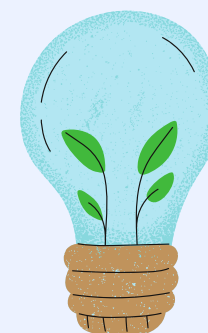
1. Značaj;
2. Realizovane aktivnosti;
3. “Zeleni” projekti;
4. Planirane aktivnosti;
5. Ulysseus centri za inovacije;
6. Online istraživanje.

ZNAČAJ

Kako bi se suprotstavili glavnim izazovima 21. vijeka – degradaciji životne sredine, klimatskim promjenama, zagađenju vazduha, itd. vlade iz cijelog svijeta se obavezuju na „zelenu“ transformaciju svojih ekonomija i društava (Zeleni dogovor EU).

Kao pokretači inovacija, stručnosti i stvaranja znanja, **univerziteti stoje na čelu zelene transformacije evropskih ekonomija i društava.**

Međunarodna organizacija rada procijenila je da će **zbog prelaska na „zelenu“ ekonomiju do 2030. godine biti 24 miliona zelenih radnih mjesta širom svijeta.**

REALIZOVANE AKTIVNOSTI

- Konstantno uvođenje i prilagođavanje studijskih programa vezanih za životnu sredinu i održivost;
- Studijski program „ODRŽIVOST“ na doktorskim studijama uveden akademske 2021/22. godine;

REALIZOVANE AKTIVNOSTI

- Nastavni materijal dostupan u elektronskom formatu;
- Podsticanje nastavnih aktivnosti na otvorenom i časova o uštedi energije;

REALIZOVANE AKTIVNOSTI

- Podrška nastavnom osoblju u pružanju podsticaja u formi dodatnih poena, za studente koji učestvuju u „zelenim“ inicijativama;
- Na studentskim vanjskim aktivnostima obavezno očuvanje sredine i poštovanje eko standarda (pažljivo odlaganje otpada, upotreba papirnih čaša, i sl.)

REALIZOVANE AKTIVNOSTI

- Zasađeno više od 100 sadnica, u okviru projekta „Drvo znanja“ (2023);
- Otvoren studentski park ukupne površine 25.000 kvadratnih metara (2023);

REALIZOVANE AKTIVNOSTI

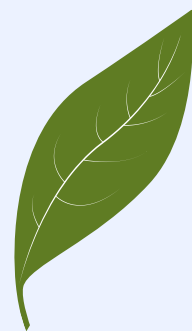
- U studentskom kampusu, postavljene korpe za selekciju otpada (reciklažu), kao i
- parking mjesta za bicikla i trotinete;

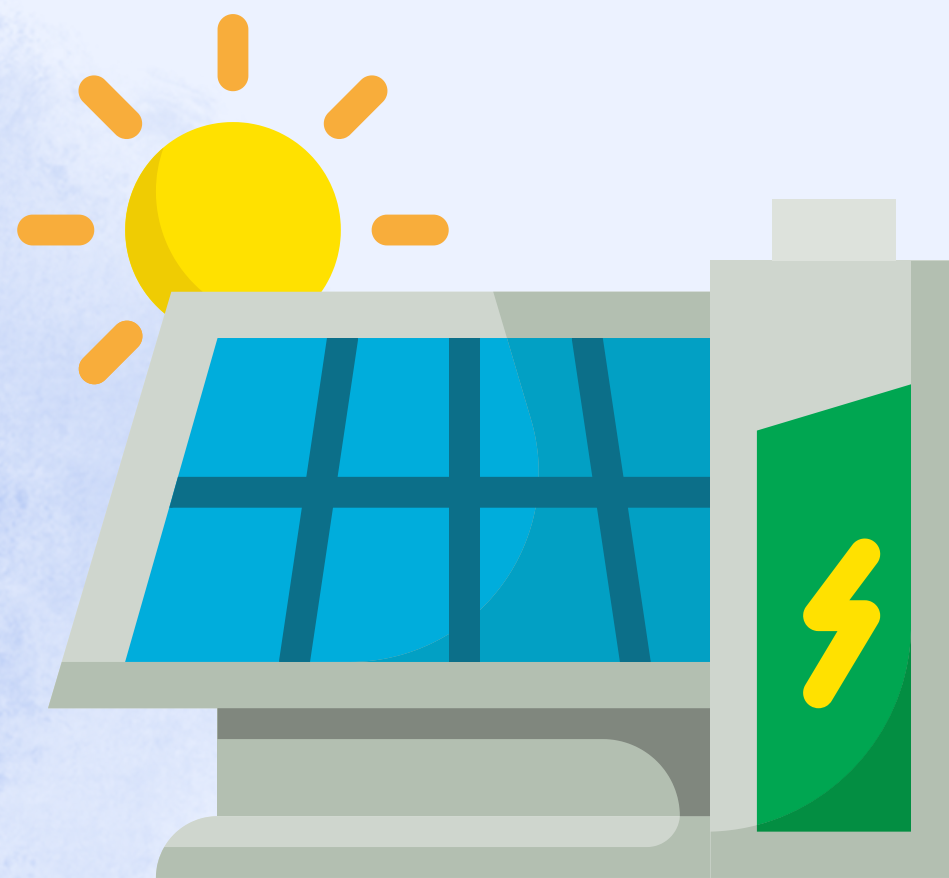
REALIZOVANE AKTIVNOSTI

- Rekonstrukcija sistema grijanja (toplane) za UCG kampus, prema ECO standarima i pravilima (2024);
- SMART osvjetljenje na Tehničkim fakultetima;

"ZELENI" PROJEKTI UNIVERZITETA CRNE GORE

CROSS-REIS Horizon Europe (HE), 2024-28

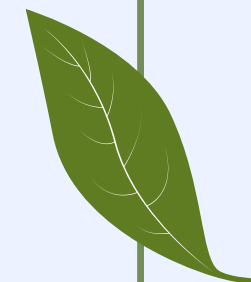
Interdisciplinarna mreža za izvrsnost istraživanja u eko-sistemima regenerativne ekonomije inovacija - Sveobuhvatni cilj projekta je da se

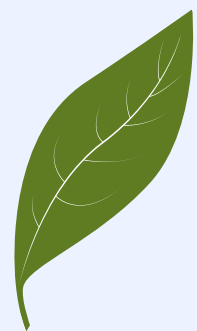
poboljša naučna izvrsnost i podstakne stvaranje vrijednosti promovisanjem obimne i geografski raznovrsne saradnje između visokoškolskih i istraživačkih institucija u pet zemalja pridruženih programu HE i tri istraživačko-intenzivne evropske zemlje. Kroz ovaj savez želimo da olakšamo tranziciju ka paradigmi regenerativne ekonomije.

SmartWB Erasmus+ CBHE, 2023-26

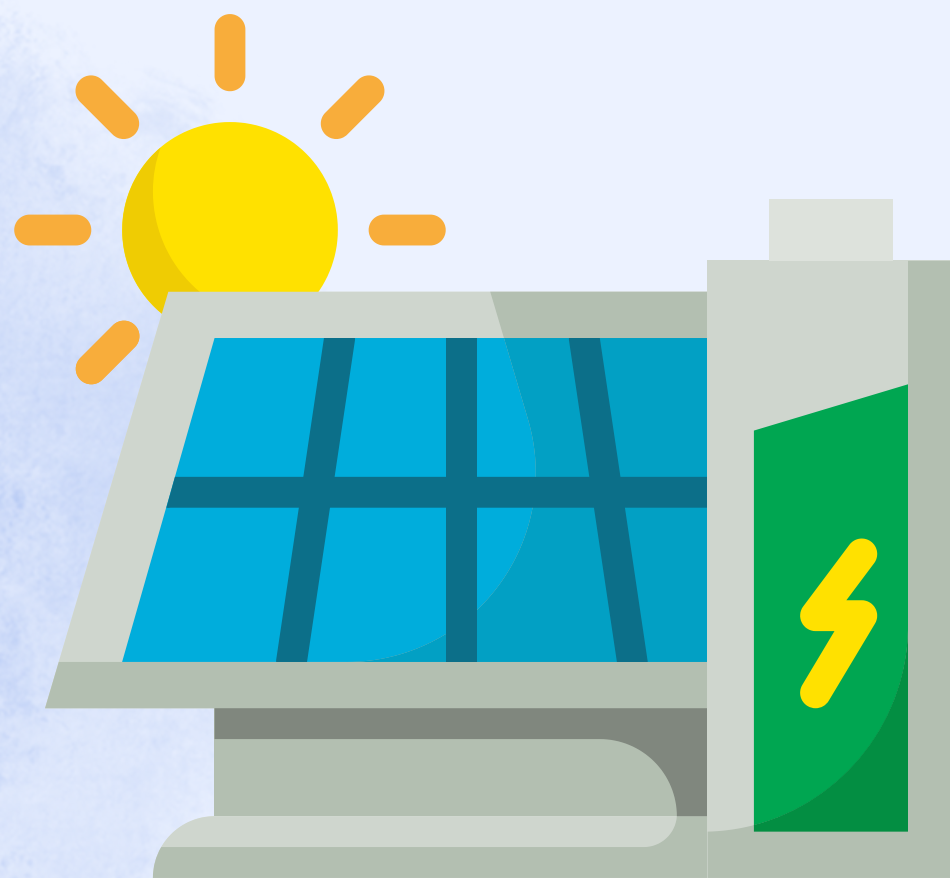
Inovacija nastavnih planova i programa u klimatski pametnom urbanom razvoju zasnovanom na zelenoj i energetskej efikasnosti sa neakademskektorom -

projekat ima za cilj da poboljša kvalitet visokog obrazovanja u oblasti klimatski pametnog urbanog razvoja, ojača njegovu relevantnost za tržište rada i društvo, unapređenje odnosa između VŠU u partnerskim zemljama ZB (Albanija, BiH i Crna Gora) i ekonomskog i društvenog okruženja.

"ZELENI" PROJEKTI UNIVERZITETA CRNE GORE

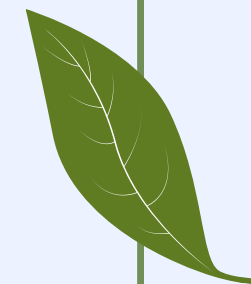

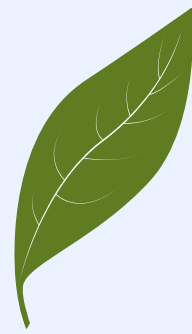
IoT-ECO Erasmus+ CBHE, 2023-26

IoT Zelena transformacija za akademsko društvo i poslovno orijentisani ekosistem na Zapadnom Balkanu - projekat ima za cilj podizanje kvaliteta i efikasnosti nastave uvođenjem interaktivnih metoda učenja, što će doprinijeti unapređenju vještina i daljoj izgradnji digitalnog društva u zemljama Zapadnog Balkana. Opšti cilj projekta je izgradnja kapaciteta na univerzitetima na Zapadnom Balkanu u skladu sa novim tehnologijama kao što je IoT.

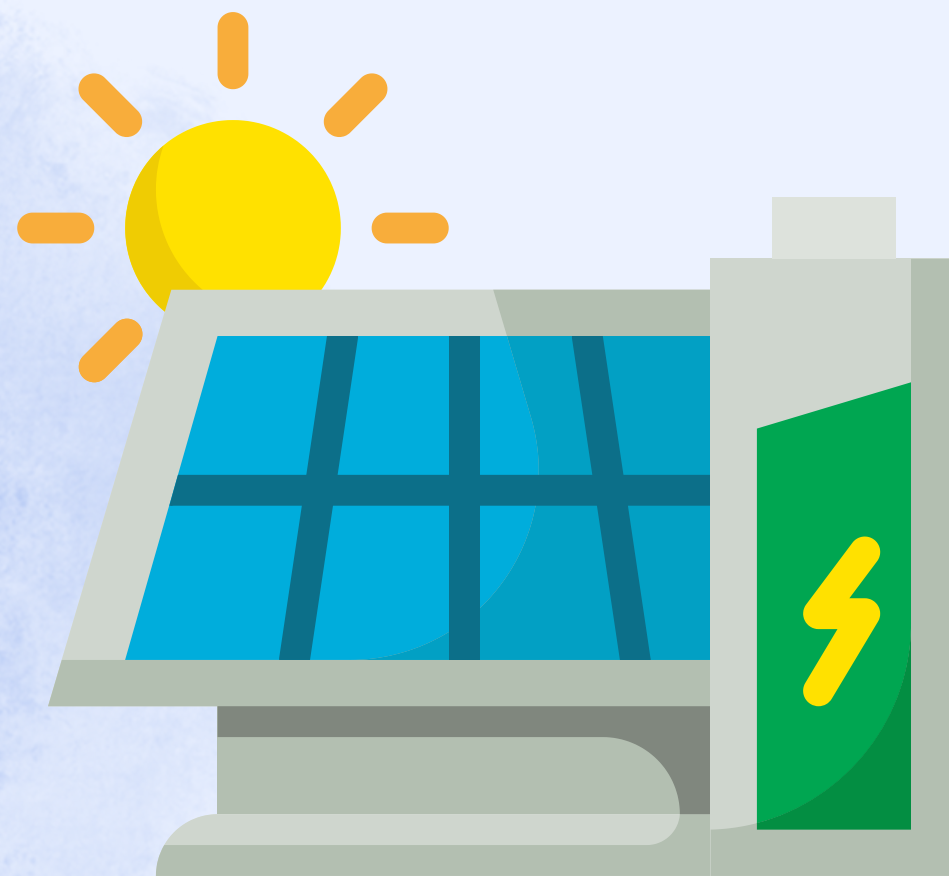
1FUTURE Erasmus+ CBHE, 2023-26

Udruženi za održivosti: izgradnja zajednica otpornih na klimu u Zapadnom Balkanu i EU - projekat ima za cilj unapređenje regionalnih kapaciteta u implementaciji ciljeva Zelenog dogovora u sistemu visokog obrazovanja. Projekat 1Future se oslanja na potrebe i ambiciju da vodi klimatske akcije u VŠU u regionu ZB. U okviru projekta, VŠU u regionu će služiti kao mehanizam koji povezuje različite strane za izgradnju zajednica otpornih na klimu.

“ZELENI” PROJEKTI UNIVERZITETA CRNE GORE

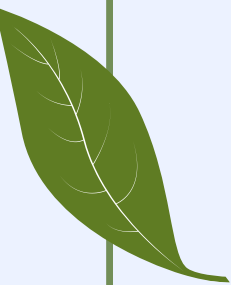
WRECKS4ALL 2.0 IPA South Adriatic, 2024-25

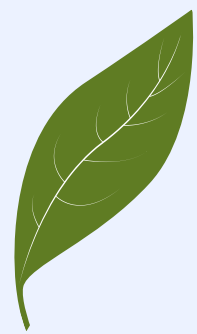
Kapitalizacija prenošenja modela WRECKS4ALL za zaštitu podvodnog nasljeđa, na nove teritorije, kroz njegovu digitalizaciju i valorizaciju kao nove turističke ponude -

Projekat će ponuditi programe obuke prilagođene potrebama sektora digitalnog kulturnog nasljeđa i istražiti prednosti i potencijale industrija ronilačkog turizma. Značajan ekonomski razvoj mogao bi da generiše inovativni model promocije i valorizacije ovih resursa kroz WRECKS4ALL 2.0.

“Stablo znanja”

Ideja projekta „Stablo znanja“, koji je pokrenuo **Studentski parlament Univerziteta Crne Gore**, jeste da svi studenti koji diplomiraju na bilo kom nivou studija mogu zasaditi svoje drvo znanja kako bi ojačali svijest o značaju zaštite životne sredine.

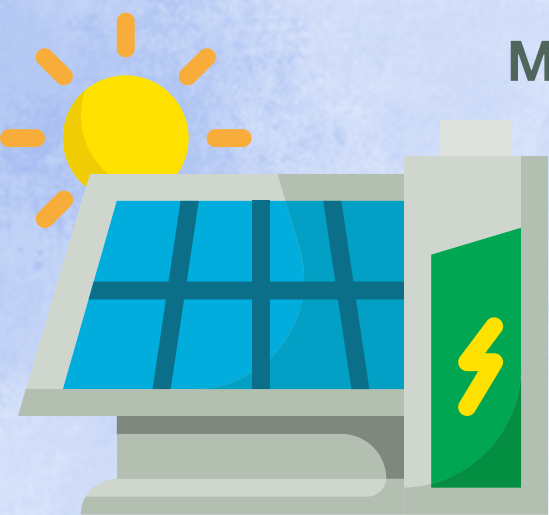

JOŠ NEKI OD BROJNIH “ZELENIH” PROJEKATA UCG

PORTS PLUS - “Promovisanje otpornog, održivog i pametnog transporta i logističkih aktivnosti u području južnog Jadrana” (IPA, Interreg CBC, 2022-23)

COMPOSITES FOR ALL - “Kompoziti za sve napredne materijale za moderno, poboljšano i održivo društvo” (CEI, 2021-22)

MARDS - “Reforma doktorskih studija” (Erasmus+ CBHE, 2018-22)

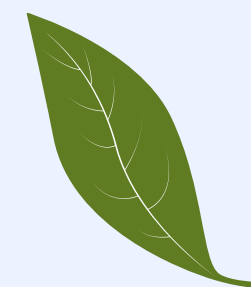

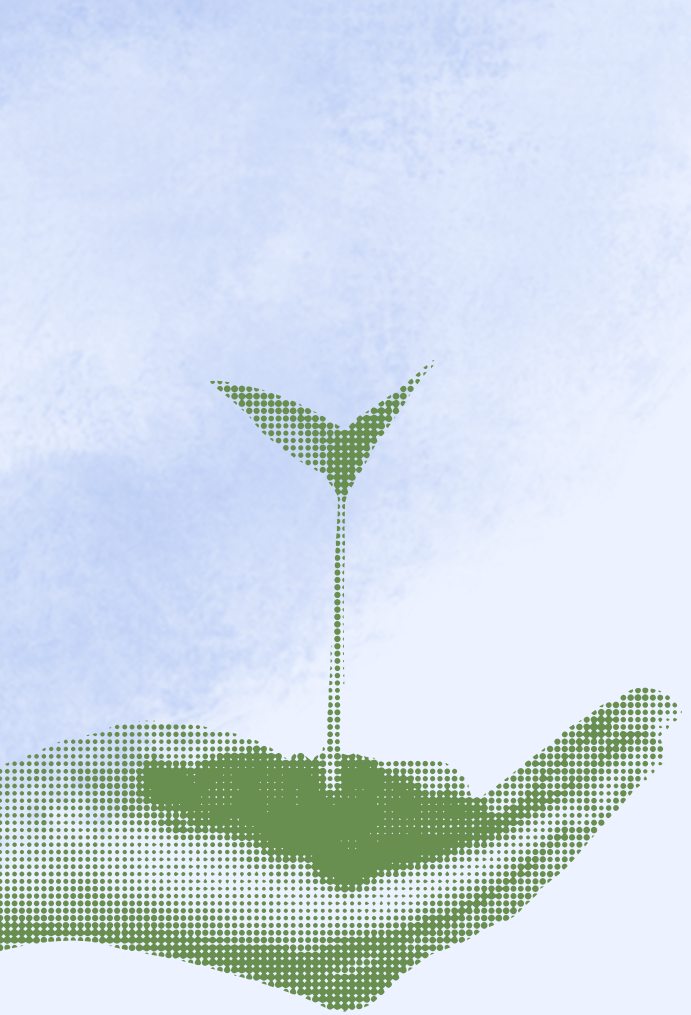
CARBON 4 SOIL QUALITY - “Sakupljanje i skladištenje atmosferskog CO2 za poboljšanje kvaliteta zemljišta” (IPA, Interreg MED, 2024-26)

BLUEWBC- “Održivi razvoj plavih ekonomija kroz visoko obrazovanje i inovacije u zemljama Zapadnog Balkana” (Erasmus+ CBHE, 2020-23)

HARISA - “Harmonizacija i inovacije u doktorskim studijskim programima za zdravlje bilja u održivoj poljoprivredi” (Erasmus+ CBHE, 2019-22)

WELCOME - “Održivost vodenih pejzaža kroz ponovnu upotrebu morskog otpada” (IPA, Interreg CBC, 2018-19)

PLANIRANE AKTIVNOSTI

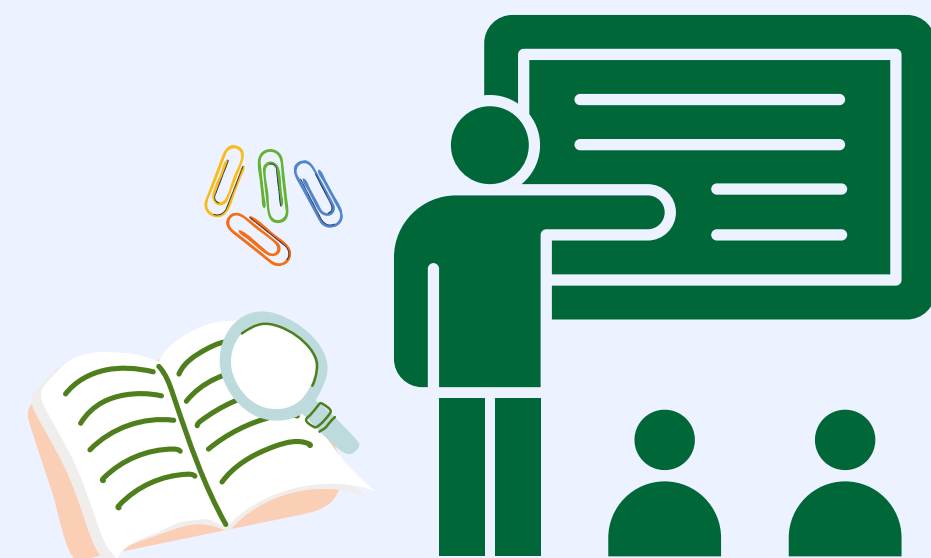

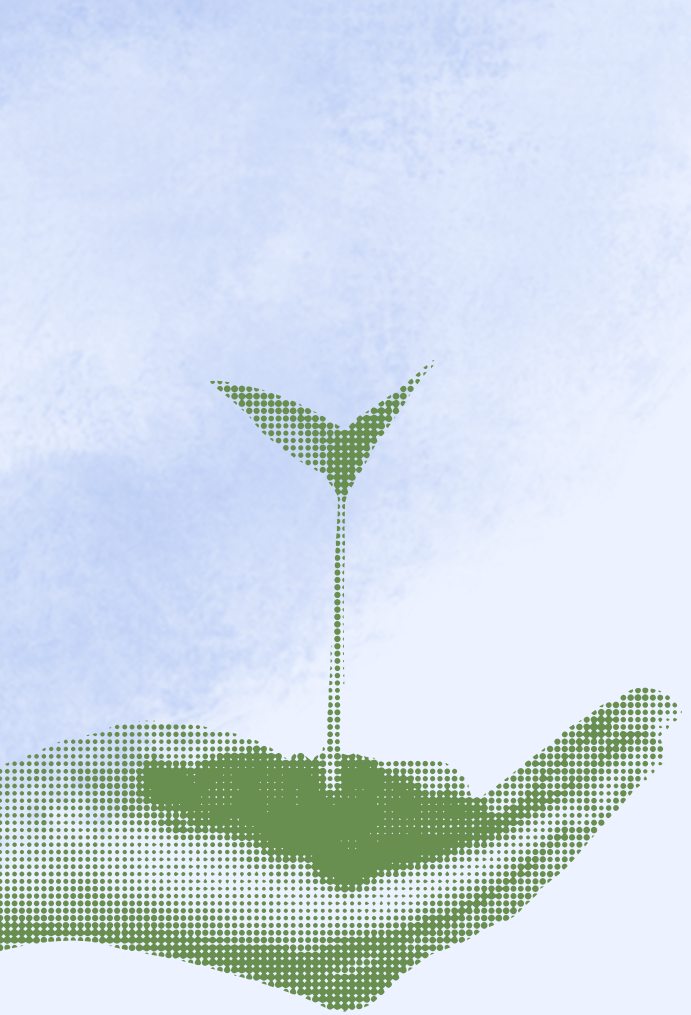
- **Institucionalizacija “zelenog” okvira** na univerzitetima kako bi pokazali svoju orijentaciju ka obrazovanju budućih lidera, koji će se pravilno nositi sa lokalnim i globalnim ekološkim problemima;
- **Delegiranje odgovornosti institucijama za postizanje ciljeva održivosti i zelene budućnosti;**

PLANIRANE AKTIVNOSTI

- “Ozelenjavanje” znanja modifikacijom nastavnih planova i programa u okviru različitih naučnih oblasti i **uvođenjem multidisciplinarnih modula i/ili master studija, ljetnjih škola i programa cjeloživotnog učenja** koji se odnose na zaštitu/upravljanje životnom sredinom i održivost;
- “Ozelenjavanje” **istraživačkih aktivnosti** radi doprinosa rješavanju društvenih izazova, direktnog poboljšanja blagostanja ljudi i održivosti života i rada;

PLANIRANE AKTIVNOSTI

- **Podsticanje organske poljoprivrede u kampusu**, što može biti izuzetno korisno kako za studente tako i za lokalnu zajednicu - uz edukaciju, istraživanje i inovacije, ova aktivnost podrazumijeva i jačanje saradnje sa lokalnom zajednicom kroz promociju organske hrane.

PLANIRANE AKTIVNOSTI

- **Podsticanje kreativnosti studenata** uz mogućnosti za preduzetništvo, start-upove i nove ekološke projekte koji promovišu i transformišu UCG kampus ka „zelenijem“, održivom i motivišućem okruženju.

ULYSSEUS CENTRI ZA INOVACIJE

Ulysseus inovacioni centri predstavljaju zajedničku strukturu za saradnju. Glavne aktivnosti Ulysseusa zajednički su kreirane i razvijene u srcu naših centara za inovacije.

1. CENTAR INOVACIJA ZA SOCIO-EKOLOŠKU ODRŽIVOST

Bavi se globalnim izazovima sa posebnim naglaskom na perspektive i pristupe društvenih i humanističkih nauka. Sjedište: Univerzitetu u Minsteru (Njemačka).

2. CENTAR INOVACIJA ZA ODRŽIVU ENERGIJU, TRANSPORT I MOBILNOST ZA PAMETNE GRADOVE

Efikasna i pametna energija, transport i mobilnost za izgradnju gradova budućnosti. Sjedište: Univerzitet u Sevilji (Španija).

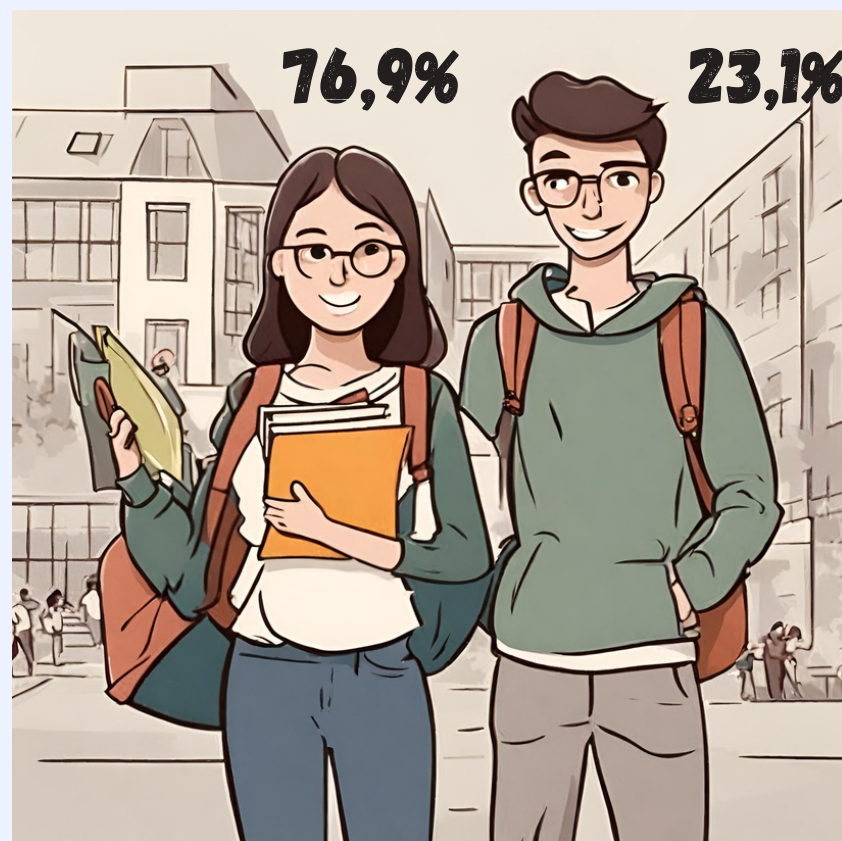
3. CENTAR INOVACIJA ZA ODRŽIVO PREDUZETNIŠTVO I UTICAJ

Fokusira se na ubrzanje tehnoloških poslovnih modela iskorišćavanjem uspostavljenih struktura, integracijom partnerskih usluga regionalnog ekosistema i stvaranjem novih formata i struktura na univerzitetu. Sjedište: MCI | The Entrepreneurial School® u Innsbuku (Austrija).

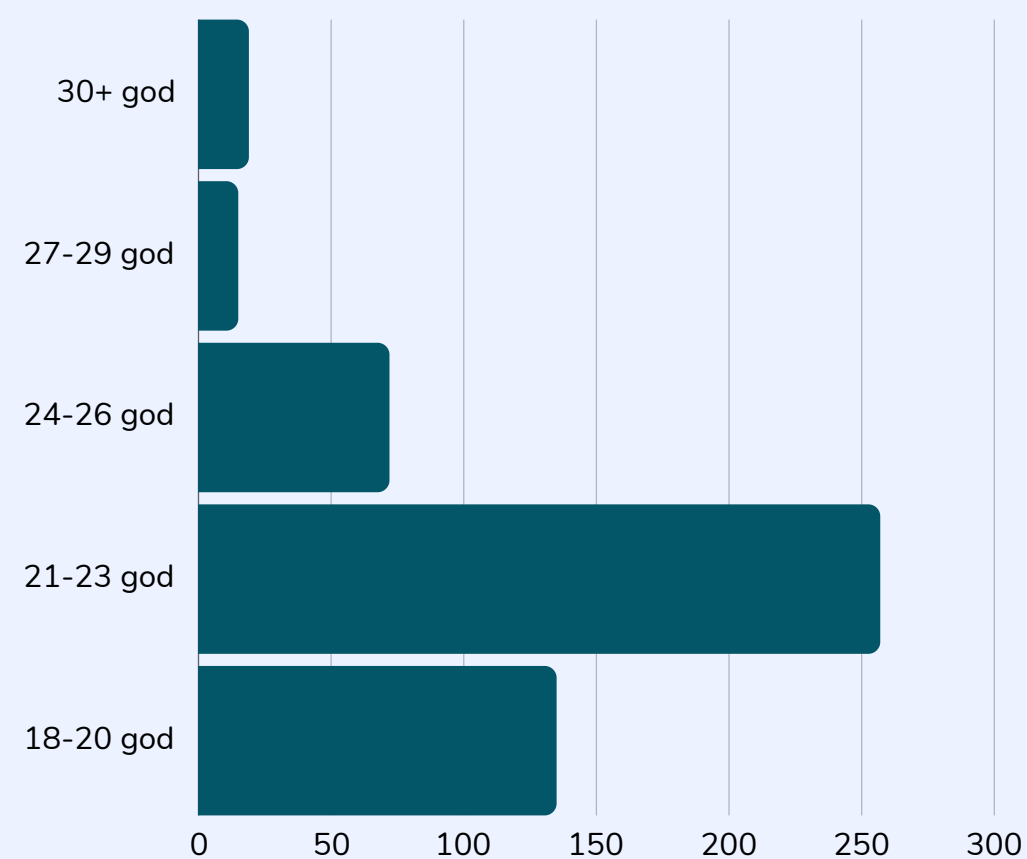
ONLINE ISTRAŽIVANJE

“PONAŠANJE I STAVOVI STUDENATA
PREMA ZELENOJ ODRŽIVOSTI”

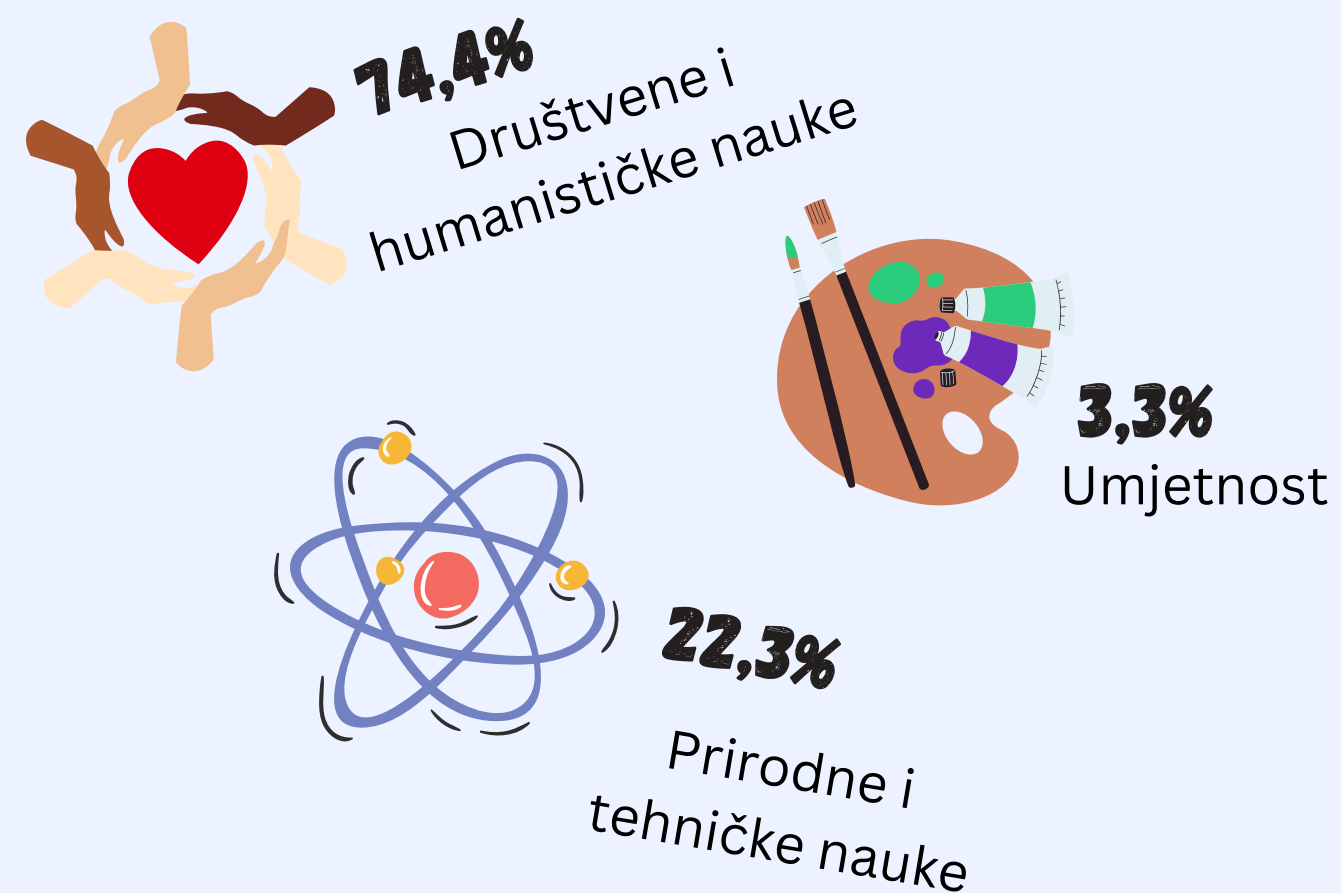
Pol:

Uzrast:

Oblast studija:

Uzorak = 500

ONLINE ISTRAŽIVANJE

“PONAŠANJE I STAVOVI STUDENATA PREMA ZELENOJ ODRŽIVOSTI”

54,3% studenata iz uzorka upoznato je sa konceptom održivosti.

63% anketiranih studenata radije hoda ili vozi bicikl, za prelaz kraćih relacija!

Na UCG, plastične flaše i čaše za kafu su prepoznate kao materijali koji se mogu lako reciklirati.

Studenti UCG misle “zeleno”!

65,2% studenata iz uzorka bi podržalo uvođenje nove inicijative za reciklažu na univerzitetu!

ONLINE ISTRAŽIVANJE

“PONAŠANJE I STAVOVI ŠTUDENATA PREMA ZELENOJ ODRŽIVOSTI”

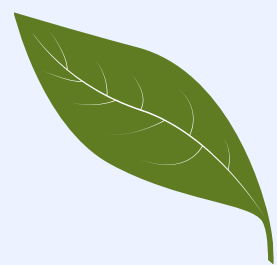

43,1% anketiranih studenata smatra da je Univerzitet Crne Gore ekološki prihvatljiva institucija, što ukazuje na prostor za unapređenje njegovih inicijativa za održivost.

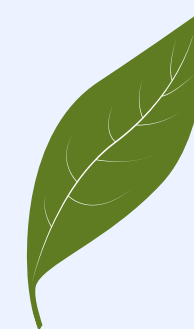
ZAKLJUČAK

Proces oblikovanja društvene svijesti i izgradnje stavova u vezi sa pitanjima životne sredine, pozicioniraće univerzitete kao agente promjena u zajednici, podstičući aktere da preduzmu inicijativu i promijene svoje ponašanje i načine života i potrošnje.

HVALA NA PAŽNJI

Prof. dr Sanja Peković,
Prorektorica za internacionalizaciju

 psanja@ucg.ac.me

